

KUNSTCANON IN KLEDERDRACHT

MET CORRIE, HENDRIKJE EN WIJMPJE

LANGS DE NEDERLANDSE KLASSIEKEN

Theatermakers Hans Lemmerman en Inge van Run begonnen veertien jaar geleden aan een avontuur dat tot op de dag van vandaag voortduurt. Onder de naam Het Wilde Oog fotograferen ze drie (schoon)zusjes uit Spakenburg in klederdracht op culturele locaties. "Als levendige vensters in de Nederlandse kunstcanon." Wat ooit startte als een eenmalige activiteit, is uitgegroeid tot een unieke collectie van duizenden foto's. Een selectie is van januari tot en met maart 2014 te zien tijdens een expositie in het Lievensberg Ziekenhuis in Bergen op Zoom.

Corrie Koelwijn tegenover het beeld *The Artist Asleep* van Henk Visch (foto: Wout Nooitgedagt).

Wijmpje Koelewijn (links) en mevrouw Meulmeester uit Arnhemuiden in Marinus Boezem's *Abri* in Vrouwenpolder (foto: Wout Nooitgedagt).

Hendrikje Kuis voor werk van Ronald de Bloeme, gekleed in rouw-dracht (foto: Yke & Erica).

De Spakenburgse vrouwen in het oude Speelhuis in Helmond, dat eind 2011 afbrandde (foto: Ben Vulkers), zie ook pag. 72-73).

De drie (schoon)zussen Corrie en Wijmpje Koelewijn en Hendrikje Kuis dragen al hun hele leven de Spakenburgse klederdracht. Zij zijn de belangrijkste muzen voor Het Wilde Oog. Hans Lemmerman ziet het fotografisch epos als “een ode aan het Hollands erfgoed, markante landschappen en iconen van de kunst- en architectuurwereld.”

De vraag is hoe lang de dames Koelewijn nog door kunnen gaan. Het

eindpunt is in zicht vanwege hun hoge leeftijd. Corrie is al te oud om nog te reizen, en ook Hendrikje en Wijmpje kunnen niet veel grijzer meer worden. Lemmerman: “We doorbreken muren die erfgoed scheidt van disciplines als beeldende kunst en theater.”

Informatie over precieze data, tijdstip en locatie van de expositie in het Lievensberg is te vinden op de site www.lievensbergziekenhuis.nl www.hetwildeoog.nl

KUNST IN HET ZIEKENHUIS

Kunst kan helen, dat wisten de psychiaters van Van Gogh al, die hem vanaf zijn opname in 1889 omringden met kunst in de psychiatrische instelling van Saint-Paul de Mausole in Saint-Rémy de Provence. Tegenwoordig is er geen zichzelf respecterend ziekenhuis meer zonder kunstbeleid en de meeste ziekenhuizen zien kunst als een belangrijk onderdeel van hun *healing environment*.

Troost

Een prettige omgeving draagt bij aan het genezingsproces, dat is het idee. Kunst kan troosten, kunst kan afleiden. Het Lievensberg Ziekenhuis in Bergen op Zoom ziet kunst als een essentieel onderdeel van het menselijk bestaan. Bea de Visser, extern adviseur van de kunstcommissie van het Lievensberg: “Het verzet de zinnen, het haalt je even

weg uit de dagelijkse realiteit. En troost, dat vind ik één van de mooiste dingen die kunst kan bieden.”

Ze denkt aan die keer dat ze in gesprek raakte met een patiënte op de afdeling Radiologie, net nadat ze een aantal tekeningen van kunstenaar Linde Faas (toen net afgestudeerd aan kunstacademie St. Joost) had opgehangen. Samen keken ze naar de tekeningen van regenbomen. “Die vrouw was heel eerlijk. Ze zei: ‘Ik zal ze thuis niet snel ophangen. Maar ik vind het erg fijn om ze hier te zien. Het is net een bidprentje waar ik even troost uit put.’”

Creatief vermogen

En kunst kan inspireren, wat ook goed is voor het personeel. Bij het Jeroen Bosch Ziekenhuis (JBZ) in Den Bosch zien ze kunst als een onlosmakelijk onderdeel van een creatieve organisatie. Op hun

site: “Het contact met kunst en kunstenaar beïnvloedt het creatieve vermogen van een organisatie gunstig.” Het JBZ werkt samen met instellingen als het NoordBrabants Museum en het Stedelijk Museum 's-Hertogenbosch en biedt onderdak aan een werkplaats voor jonge kunstenaars.

Maar niet alleen beeldende kunst helpt. Uit onderzoek blijkt dat ook muziek een gunstig effect kan hebben, bijvoorbeeld op de beleving van pijn. Bea de Visser zag het zelf een keer gebeuren, tijdens een opvoering van Bach aan Bed (een project van celliste Mariëtte Freijzer – red.) in een hospice. “Dat was erg ontroerend. Je merkt dat mensen ontspannen, ik zag zelfs hun spieren verslappen; dan zie je wat muziek teweeg kan brengen.”

Tekst: **Stan van Herpen**

BOVEN: Wimpje Koelwijn voor een uit de brand gered schilderij van Armando (foto: Gijs Haak).
ONDER: De Spakenburgse diva's voor Theater Agora in Lelystad (foto: Ben Vulkers).

IENEMIJ SCHEDELKOORTS

TRENDHAAS

ja wird
nein

ontlasting
laten we
achter ons

Noorse namen
voor Luxemburgse
windhonden zijn in

zuurstof wordt
steeds belangrijker

#doodgaan blijft
trending topic

hebben is
het nieuwe
afpakken

ah-ah! is het
nieuwe
oeh-oeh!

open deur
is lekker voor
de tocht

opgestaan is
plaatsje vergaan